

Landsstingsmand for 1ste Kreds (Brock), idet han har gjort opmærksom paa, at Loven af 21de Juni 1854 aldeles ikke har anvist en fuldstændig til Maalet førende Vej, ad hvilken Overgangen til fri Eiendom kan skee, ikke engang hvis man gaaer ind paa, at dette kan fyldestgøres ved, at Bøndergodset gaaer over til Bønderne. Loven af 1854 maa nemlig i visse Tilfælde suppleres ved Bevilling. Der kan ifølge den nævnte Lov kun sælges til Fæstterne eller Fæsternes Efterladte, og skal der sælges til Andre, hvilket kan blive aldeles nødvendigt, for at Loven overhovedet kan komme til sin Virkning, saa behøves der en Bevilling. Hvad der forlanges i Grundloven er altsaa heller ikke for Fæstegodsets Bedkommende blevet afgjort ved hin Lov. — Men lad os dog nu for et Dieblit antage, at Grundlovens Bud for Fæstegodsets Bedkommende er bleven tilfredsstillet ved Loven af 1854. Jeg kan da see, at der er Consequents i, hvad der er foreslaet, af tvende ærede Medlemmer, nemlig det 12te kongevalgte Medlem (Carlsen) og det 1ste Medlem for 3die Kreds (Moltke-Bregentved), forsaavidt de samtidig med at de ville indskrænke Lovforslaget til blot at omhandle Hovedgaardene, tillige under Nr. 3 foreslaae, at hele Afsnittet fra §§. 2—9 incl. skal gaae ud, hvorved de fastholde, at Majoratets Jordegods vel kan allodificeres som Jordegods, men dog kun saaledes, at der for Godset substitueres en Fideicommisscapital, der bliver under Majoratsbaandet. Heri er der Consequents. De sige: Vi opgive, da Grundloven har forlangt, at dette skal kunne skee, Majoratseiendommene, forsaavidt de bestaae af Jorder, men vi holde fast paa selve Majoratsbaandet. Men er det et saadant Resultat, hvortil Udvalgets Fleertal kommer? Nei, af de 5 Medlemmer, der danne Fleertallet, ville de 3 — deriblandt den ærede Ordfører —, altsaa Fleertallets Fleertal, om jeg saa maa betegne dem, fastholde de §§. 2—9, der gaae ud paa, at Majoratsbesiddelsen ogsaa kan gaae over til fri Eiendom uden Substitution af en Fideicommisscapital, saaledes at Majoratet forsvinder. Men hvilken Modsigelse opstaar der ikke her-

ved? De ærede tre Medlemmer ville vel, at Majoraterne skulle kunne forvandles til fri Eiendom uden Substitution, at de altsaa skulle kunne forsvinde, forsaavidt de bestaae af Hovedgaarde — thi de fastholde §§. 2—9 —, men, idet de indskrænke Lovforslagets Anvendelse til Hovedgaardene, ville de for Fæstegodsets Bedkommende holde sig til den gamle Lov af 1854, som kun tilsteder Salg under Betingelse af Substitution af en Fideicommisscapital. De konnede altsaa til det Resultat, at Majoraterne vel skulle kunne forsvinde, forsaavidt deres Substantis er Hovedgaarde, men at de ikke skulle kunne forsvinde, forsaavidt deres Substantis er Fæstegaarde; thi forsaavidt skal der komme en Fideicommisscapital istedet derfor.

Hermed kommer jeg ind paa et andet Punkt, nemlig det, at nærværende Lovforslag i det Hele gaaer videre, end Grundlovens § 93 udtrykkelig foreskriver. Denne Grundlovsparagraph angaaer jo nemlig kun Jordeiendomme. (Se hestedt=Journals: Ja, kun Jordeiendomme). Det ærede Medlem har ganske vist Ret til at betone: „Jordeiendomme“, thi ved den nævnte Paragraph i Grundloven hestede Blikket sig ganske vist, fordi der var visse Bestræbelser og visse Lidenskaber med i Spillet, navnlig paa Jorden. Man kan endog gaae noget videre endnu og sige, at Blikket dengang væsentlig kun var rettet paa Fæstjorden. Jeg troer idetmindste ikke, at Blikket var saameget heftet paa Hovedgaardene; jeg troer, at det var Stemningen for Selveiendoms Udbredelse og for Fæstegaardenes Bevarelse for Bøndestanden, der navnlig dicerede Grundlovens § 93. Men den nævnte Grundlovsparagraph støttede sig dog ikke destomindre tillige til og blev vedtaget under et andet Hensyn, nemlig Hensynet til den Tanke, som er kommen til Udtryk i nærværende Lovforslags §§. 2—9. Ved disse kommer Spørgsmaalet om den særlige Majoratsarvegang, Spørgsmaalet, om der skal beholdes en særlig, ulige Arveret for et vist Antal af Familier, eller om Arvegangen skal være eens for Alle, frem; det kan ikke nytte at ville lægge Skjul paa, at det er det, hvorom der i de paagjældende Paragrapher er